

store Skolekommission, vil jeg gerne, inden denne Debat slutter, takke den højtærede Undervisningsminister, fordi han saa hurtigt har efterkommet det ved Finanslovedebatten fremsatte Ønske. Jeg er i Almindelighed ikke nogen absolut Tilhænger af Kommissioner, men den Kommission, det her drejer sig om at faa nedsat, anser jeg for meget nødvendig. I mange andre Tilfælde maa det indrømmes, at der ofte ikke er kommet noget praktisk Resultat ud af Kommissionsarbejde, men i nærværende Tilfælde vilde jeg mene, at hvis Rigsdagen skulde beskæftige sig med Skole-spørgsmaalene i den Udstrækning, hvori den foreslaaede Kommission skal gøre det, vilde det blive et ganske uoverkommeligt Arbejde for Rigsdagen at udrede det Kaos, som efter min og ogsaa den højtærede Undervisningsministers Mening i Øjeblikket hersker med Hensyn til vore Skoleforhold. Vi har, som det ogsaa er udtalt af andre ærede Medlemmer, hidtil reformeret stykkevis indenfor vort Skolevæsen og har endnu aldrig siden 1814 prøvet paa at reformere det samlede Skolevæsen i dette Land paa een Gang.

Hvorvidt det nu vil lykkes denne Kommission at skabe et Grundlag for en Reform af det samlede Undervisningsvæsen, skal jeg ikke kunne sige noget om, men jeg mener, at det Vilderede, hvori vort Skolevæsen befinder sig i dette Øjeblik, maa vi have bragt det ud af og ind i en bedre Gænge. Forholdene i Øjeblikket bevirker, at den ene Skoleform ofte griber ikke alene forstyrrende, men i mange eller i alt Fald i nogle Tilfælde endogsaa ødelæggende ind paa andre Omraader. Jeg tænker herved paa Forholdet mellem Mellemskolen og den almindelige Folkeskole. Det er utvivlsomt, at den Omstændighed, at Børnene omkring 10—11 Aars Alderen tages ud af den almindelige Folkeskole og flyttes ind i Mellemskolen, har den Virkning paa Folkeskolen, at de tilbagesiddende Elever og de ulykkelige Lærere taber Interessen for Arbejdet der. I mange Tilfælde, i Særdeleshed i Byerne og i nogle Stationsbyer, fører det praktisk talt til, at alle ikke blot meget godt begavede, men rent normalt begavede Børn flyttes fra Grundskolen ind i Mellemskolen, af honnet Ambition i mange Tilfælde, men naturligvis ogsaa af andre Aarsager, dog meget ofte, fordi det er finere og pænere at gaa i en Mellemskole og faa den dertil hørende Eksamen end at blive i den almindelige Kommuneskole. Dette Forhold maa vi, mener jeg, have

ændret derhen, at Børneskolen eller Folkeskolen, hvad man vil kalde den, skal være uberørt af de andre Skoleformer. Børnene skal være i Grundskolen indtil Konfirmationen eller indtil 13—14 Aars Alderen, og saa først skal de flyttes over i andre Skoleformer alt efter den Vej, Forældrene — der kan jo ikke være Tale om, at Børnene selv vælger — mener Børnene skal gaa i den kommende Tid. Det glæder mig derfor ogsaa, at det er den højtærede Undervisningsministers Mening, at saaledes bør det være, og at vi ikke, som det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) formodede, vil skabe Grundskolen eller Folkeskolen om til en Slags Kælderetage for den højere Undervisning. Jeg tror ikke, der er noget Menneske, der tænker paa at gøre Grundskolen eller Folkeskolen til en Slags Kælderetage for al den senere Undervisning. Det vilde efter min Mening være i højeste Grad uheldigt, men jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem fra Assens der kæmper mod Spøgelse, mod noget, som i Virkeligheden ikke er til Stede. Ingen har, saa vidt jeg da har kunnet forstaa, den Mening, at man skulde lave den almindelige Folkeskole om til en saadan forberedende Skole for den højere Uddannelse. Det er rigtigt, at først ved det 13de — 14de Aar bør Adskillelsen finde Sted mellem de Veje, Børnene vil gaa i den kommende Tid. De, der vil gaa den studerende Vej, om man vil kalde det saaledes, skal saa forlade Folkeskolen og gaa ind i de højere Undervisningsanstalter; de, der vil gaa den mere praktiske Vej, maa gaa ind i Ungdomsskolen.

Om denne vil jeg sige, at jeg er uenig med det ærede Medlem fra Højrup (Johs. Fog-Petersen), som mente, at den væsentligste Anke, der kunde rettes imod den, og det vanskeligste ved at gennemføre den vilde være den Mangel paa Lærere, som straks vil melde sig. Jeg tror dog, at dette i alt Fald i Øjeblikket ikke er den væsentligste Grund til, at Ungdomsskolen ikke har vundet nogen særlig stor Udbredelse. Det, jeg udtalte ved Finanslovens første Behandling, mener jeg fremdeles: Aarsagen til den ringe Udbredelse, Ungdomsskolen har faaet, er, at alle de ydre Forhold: Lokaler, Undervisningsmateriel og andre Ting, ikke er i den Orden, de bør være. Efter min Mening er det, som det først gælder om, at skaffe de ydre Rammer frem; i saa Fald tror jeg, at Eleverne vil komme, og i mange Tilfælde vil, i alt Fald som det er i Øjeblikket, ogsaa Lærerne være der. Der gaar i Øjeblikket